

Міністерство освіти і науки України
Кіровоградська льотна академія Національного авіаційного університету
Кафедра менеджменту, економіки та права

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник начальника академії
з навчальної та наукової роботи

_____ Д.М. Обідін
31 серпня 2015 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СГСЕ 1 Інтелектуальна власність
напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент»

Робоча програма «Інтелектуальна власність» для курсантів/слухачів за напрямом підготовки 6.030601 «Менеджмент». 31 серпня 2015 року – 26 с.

Розробник: Єрмоленко-Князева Л.С., доцент кафедри менеджменту, економіки та права, к.ю.н.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри менеджменту, економіки та права.
Протокол від 31 серпня 2015 року № 1.

Завідувач кафедри менеджменту,
економіки та права _____ А.В. Залевський

31 серпня 2015 року

Схвалено методичною радою факультету менеджменту за напрямом підготовки 6.030601 «Менеджмент».
Протокол від 31 серпня 2015 року № 1.

31 серпня 2015 року Голова _____ А.В. Залевський

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 1,5	Галузь знань 0306 «Менеджмент і адміністрування»	Нормативна	
Змістових модулів - 1	Напрямок підготовки 6.030601 «Менеджмент»	5-й	5-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання «Аналітика та тезисне представлення базових нормативно-правових актів з інтелектуальної власності» у відповідності до тематичного плану навчальної програми.		Семестр	
Загальна кількість годин - 45		9-й	9-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента - 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: спеціаліст	8 год.	2 год.
		Практичні	
		8 год.	2 год.
		Самостійна робота	
		29 год.	41 год.
		Вид контролю: диференційований залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять та самостійної роботи до загальної кількості годин:

для денної форми навчання – 0,35:0,65;

для заочної форми навчання – 0,08:0,92.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни «Інтелектуальна власність» полягає в формуванні у майбутніх фахівців з менеджменту комплексу теоретичних знань з питань інтелектуальної власності як визначальної економіко-правової категорії інформаційного суспільства.

Основним завданням дисципліни «Інтелектуальна власність» є формування фахівця з авіаційного менеджменту, який володіє професійною термінологією та здатного апелювати основними нормами й поняттями у сфері інтелектуальної власності, надавати комерційну оцінку об'єктам інтелектуальної власності, використовувати механізми юридичного захисту на національному та міжнародному рівнях.

У результаті вивчення навчальної дисципліни курсант/слухач повинен

знати:

- основні поняття та складові системи інтелектуальної власності;
- складові міжнародної системи охорони інтелектуальної власності;
- загальне законодавство України з питань інтелектуальної власності;
- систему охорони інтелектуальної власності в Україні;
- об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності;
- сутність прав власників чинних охоронних документів та заявників на об'єкти промислової власності;
- основи організації охорони прав інтелектуальної власності;
- методики визначення (оцінювання) вартості об'єктів інтелектуальної власності;
- напрямки порушення прав інтелектуальної власності;
- належний спосіб захисту порушених прав суб'єктів інтелектуальної власності.

вміти:

- користуватись термінологією галузі інтелектуальної власності;
- вільно орієнтуватись у міжнародно-правових документах, деклараціях, Конвенціях тощо;
- вирішувати конкретні виробничі ситуації або проблемні питання із посиланням на правові норми;
- застосовувати норми правових актів у практичних ситуаціях;
- оформлювати заявку на реєстрацію об'єктів інтелектуальної власності;
- вирішувати спори із зверненням до Департаменту інтелектуальної власності або суду;
- застосовувати правові знання для обґрунтованої оцінки практичних ситуацій і правових наслідків, що виникають з них;
- вирішувати конкретні практичні питання з використанням і посиланням на відповідні нормативно-правові джерела та судову практику;
- оцінювати міру відповідальності у процесі виникнення правопорушення.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1 Система інтелектуальної власності (ІВ). Набуття та здійснення права на об'єкти ІВ. Економіка ІВ

Тема 1. *Поняття інтелектуальної власності. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності. Система охорони інтелектуальної власності в Україні*

Результат інтелектуальної праці як об'єкт інтелектуальної власності. Відмінності матеріальних і нематеріальних об'єктів власності. Поняття та складові інтелектуального товару. Поняття і загальні положення про виключні права. Сучасні теорії розуміння правової природи інтелектуальної власності: проприетарний підхід і теорія виключних прав. Еволюція інтелектуальної власності в світі.

Поняття права інтелектуальної власності в об'єктивному та суб'єктивному розумінні за Стокгольмською конвенцією 1967 року та Цивільним кодексом України. Співвідношення права інтелектуальної власності та права власності. Ознаки права інтелектуальної власності. Підстави виникнення прав на результати інтелектуальної творчої діяльності. Роль цивільного права в охороні та використанні її результатів. Поняття і зміст права інтелектуальної власності. Особисті немайнові та майнові права суб'єктів інтелектуальних правовідносин.

Система законодавства України про охорону інтелектуальної власності.

Поняття системи прав інтелектуальної власності. Критерії класифікації прав інтелектуальної власності. Особливості інститутів об'єктів права інтелектуальної власності.

Поняття та види об'єктів авторського права та суміжних прав. Поняття та види об'єктів патентного права. Умови патентоздатності винаходів, корисних моделей, промислових зразків. Поняття та види об'єктів, що індивідуалізують суб'єктів господарювання. Поняття захисту від недобросовісної конкуренції у сфері інтелектуальних правовідносин.

Особливості суб'єктивного складу відносин інтелектуальної власності: первинні та похідні суб'єкти, їх правовий статус. Управління інтелектуальною власністю в Україні: загальні положення. Роль держави в управлінні правами інтелектуальної власності. Форми, функції та методи державного управління у сфері інтелектуальної власності.

Міжнародні акти, що регулюють правовий статус міжнародних відомств у сфері правової охорони прав інтелектуальної власності: ВОІВ, СОТ. Правовий статус та завдання Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України як органу безпосереднього управління. Правовий статус Державної служби інтелектуальної власності при Міністерстві освіти і науки, молоді та спорту України. Правовий статус патентних повірених та організацій колективного управління майновими правами автора.

Правові засади охорони прав інтелектуальної власності структурними підрозділами інших органів державної виконавчої влади в Україні: Антимонопольним комітетом України, Державною митною службою України, Міністерством культури України, Міністерством економічного розвитку та торгівлі України, Міністерством внутрішніх справ України.

Тема 2. Правова охорона об'єктів патентного права. Правова охорона засобів індивідуалізації учасників товарного обігу, їх товарів і послуг. Правова охорона об'єктів авторського права та суміжних прав

Співвідношення понять патентного права та права промислової власності за Паризькою конвенцією про охорону промислової власності 1883 року та Угодою ТРІПС. Загальна характеристика законодавства України у сфері патентних прав.

Патент як форма охорони об'єктів промислової власності. Зміст патенту та умови патентоздатності винаходів, корисних моделей, промислових зразків. Оформлення патенту.

Зміст майнових прав, що впливають з патентів на винахід, корисну модель, промисловий зразок. Порядок використання та межі чинності патенту.

Особливості правової охорони нетрадиційних результатів інтелектуальної власності: штамів мікроорганізмів, компонування інтелектуальних мікросхем, сортів рослин, порід тварин.

Поняття та різновид засобів індивідуалізації. Загальна характеристика актів міжнародного права та національного законодавства у сфері охорони прав та засоби індивідуалізації учасників господарського обігу.

Поняття, ознаки, види торговельних марок. Реєстрація торговельної марки. Межі чинності охоронного документа на торговельну марку.

Правова охорона кваліфікованого зазначення походження товарів. Особливості правової реєстрації прав. Правова охорона на комерційне найменування. Права на комерційне (фірмове) найменування.

Охорона прав на раціоналізаторську пропозицію. Механізм охорони прав. Охоронний документ. Право на винагороду. Охорона прав на комерційну таємницю (ноу-хау). Особливості ноу-хау як об'єкта інтелектуальної власності. Способи охорони ноу-хау. Захист від недобросовісної конкуренції.

Загальні ознаки правової охорони об'єктів авторського права. Умови та межі охорони об'єктів авторського права. Загальна характеристика законодавства у сфері правової охорони авторського права та суміжних прав.

Державна реєстрація авторського права як презумпція прав автора. Знак правової охорони авторського права. Вимоги до оформлення свідоцтва. Умови державної реєстрації суміжних прав.

Особливості правової охорони об'єктів суміжних прав: виконання твору, фонограми, відеограми, програми організацій мовлення. Встановлення правової охорони суміжних прав. Знак правової охорони суміжних прав. Взаємозв'язок охорони суміжних прав.

Вільне використання об'єктів авторського права та суміжних прав. Поняття та визначення змісту майнових та особистих немайнових прав суб'єктів авторського права та суміжних прав.

Тема 3. Міжнародна правова охорона інтелектуальної власності. Захист прав інтелектуальної власності

Міжнародно-правові засоби охорони інтелектуальної власності: поняття і принципи за Віденською конвенцією про право міжнародних договорів 1986 року.

Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ): функції, структура, напрями діяльності за Стокгольмською конвенцією про заснування ВОІВ 1967 року. Регіональні міжнародні організації з питань охорони інтелектуальної власності.

Угоди по торгових аспектах прав інтелектуальної власності (Угода ТШП8): загальна характеристика.

Міжнародна охорона об'єктів промислової власності за Паризькою конвенцією про охорону промислової власності 1883 року та іншими угодами у сфері промислової власності. Принципи міжнародної охорони: національного режиму, територіальності, конвенційного та виставкового пріоритетів. Міжнародна охорона об'єктів авторського і суміжних прав за Бернською конвенцією про охорону літературних і художніх творів 1886 року та іншими конвенціями, прийнятими на її виконання. Принципи міжнародної, національної охорони та територіальності. Міжнародна охорона засобів індивідуалізації за умовами Угоди ТРІПС і Паризької конвенції 1883 року.

Поняття захисту прав інтелектуальної власності. Відмінності захисту прав від охорони прав. Способи захисту прав інтелектуальної власності: юрисдикційний (адміністративний, судовий) та неюрисдикційний (самозахист, звернення до третейського суду). Принципи захисту прав інтелектуальної власності. Особливості відповідальності за порушення у сфері інтелектуальної власності. Адміністративна відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності: підстави, застосування адміністративних стягнень за Кодексом України про адміністративні порушення. Цивільна відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності: поняття, підстави, види за цивільним законодавством України. Кримінальна відповідальність у сфері порушення прав інтелектуальної власності: підстава, порядок застосування, види покарань за Кримінальним кодексом України.

Звернення за захистом порушених прав до суду: загальної юрисдикції, господарського та третейських судів. Захист прав на об'єкти інтелектуальної власності в межах Угоди ТК.ІР8. Напрями гармонізації законодавства України з питань захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності відповідно до міжнародних норм та правил.

Тема 4. Права та обов'язки власників охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності. Правова форма реалізації права на об'єкт інтелектуальної власності

Зміст виключного права власника охоронного документа на об'єкт промислової власності. Права та обов'язки, що випливають з патенту на винахід, корисну модель,

промисловий зразок.

Права та обов'язки, що випливають із реєстрації торговельної марки, кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на його використання. Обмеження прав власника охоронного документа на об'єкт права інтелектуальної власності.

Права, що охороняються авторським правом. Обмеження авторського права. Вільне використання творів. Суміжні права, що охороняються авторським правом. Права та обов'язки учасників правовідносин, пов'язаних із суміжними правами. Обмеження суміжних прав.

Поняття розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Види договорів про розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

Поняття авторського договору. Види авторських договорів. Істотні умови авторського договору. Вимоги до форми договору.

Поняття і види ліцензій на використання об'єкта права інтелектуальної власності. Ліцензійні договори: поняття, форма, терміни, умови. Класифікація ліцензійних договорів. Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності.

Договір комерційної концесії (франчайзингу) як форма реалізації права на засоби індивідуалізації суб'єктів товарообігу: поняття, суб'єкти, форма та істотні умови договору.

www.klapau.kr.ua

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма		заочна форма	
	усього	у тому числі	усього	у тому числі

		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Система інтелектуальної власності (ІВ). Набуття та здійснення права на об'єкти ІВ. Економіка ІВ												
Тема 1. Поняття інтелектуальної власності (ІВ). Об'єкти та суб'єкти права ІВ. Система охорони інтелектуальної власності в Україні	13	2	2	-	1	9	14	2	-	-	-	12
Тема 2. Правова охорона об'єктів патентного права. Правова охорона засобів індивідуалізації учасників товарного обігу, їх товарів і послуг. Правова охорона об'єктів авторського права та суміжних прав	13	2	2	-	1	9	12	-	-	-	-	12
Тема 3. Міжнародна правова охорона інтелектуальної власності. Захист прав інтелектуальної власності	15	2	2	-	2	9	16	-	2	-	-	14
Тема 4. Права та обов'язки власників охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності. Правова форма реалізації права на об'єкт інтелектуальної власності	13	2	2	-	1	9	12	-	-	-	-	12
Разом за змістовим модулем 1	52	8	8	-	5	36	54	2	2	-	-	50
Усього годин з модуля 1	54	8	10	-	5	36	54	2	2	-	-	50
Усього годин з дисципліни	54	8	10	-	5	36	54	2	2	-	-	50

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Система інтелектуальної власності (ІВ). Набуття та		

здійснення права на об'єкти ІВ. Економіка ІВ		
1	Тема 1. <i>Поняття ІВ, об'єкти та суб'єкти права ІВ. Система охорони інтелектуальної власності в Україні</i> 1.1. Поняття і зміст права інтелектуальної власності. Особисті немайнові та майнові права суб'єктів інтелектуальних правовідносин. 1.2. Об'єкти права ІВ. 1.3. Суб'єкти права ІВ. 1.4. Система законодавства України про охорону інтелектуальної власності. 1.5. Особливості суб'єктивного складу відносин інтелектуальної власності: первинні та похідні суб'єкти, їх правовий статус.	2
2	Тема 2. <i>Правова охорона об'єктів патентного права. Правова охорона засобів індивідуалізації учасників товарного обігу, їх товарів і послуг. Правова охорона об'єктів авторського права та суміжних прав</i> 2.1 Патент, правила його оформлення патенту та зміст майнових прав, що випливають з патентів на винахід, корисну модель, промисловий зразок. 2.2 Особливості правової охорони нетрадиційних результатів інтелектуальної власності. 2.3 Правова охорона засобів індивідуалізації учасників товарного обігу, їх товарів і послуг: торговельних марок, зазначень походження товару, комерційне найменування. 2.4 Особливості правової охорони об'єктів авторського та суміжних прав. 2.5. Правила міжнародної правової реєстрації об'єктів патентного права, нетрадиційних об'єктів ІВ.	2
3	Тема 3 <i>Міжнародна правова охорона інтелектуальної власності. Захист прав інтелектуальної власності</i> 3.1. Міжнародно-правові засоби охорони інтелектуальної власності: поняття і принципи за Віденською конвенцією про право міжнародних договорів 1986 року. 3.2. Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ): функції, структура, напрями діяльності. 3.3. Поняття захисту прав інтелектуальної власності. 3.4. Способи захисту прав інтелектуальної власності: юрисдикційний та неюрисдикційний. 3.5. Особливості відповідальності за порушення у сфері інтелектуальної власності.	2
4	Тема 4. <i>Права та обов'язки власників охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності. Правова форма реалізації права на об'єкт інтелектуальної власності</i> 4.1. Права та обов'язки, що випливають з патенту на винахід, корисну модель, промисловий зразок. 4.2. Права та обов'язки, що випливають із реєстрації торговельної марки, кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на його використання. 4.3. Права, що охороняються авторським правом. Права та обов'язки учасників правовідносин, пов'язаних із суміжними правами. 4.4. Поняття розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. 4.5. Види договорів про розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.	2

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Система інтелектуальної власності (ІВ). Набуття та здійснення права на об'єкти ІВ. Економіка ІВ		
1	Тема 1. <i>Поняття ІВ, об'єкти та суб'єкти права ІВ. Система охорони інтелектуальної власності в Україні</i> 1.1. Співвідношення права інтелектуальної власності та права власності. Ознаки права інтелектуальної власності. 1.2. Критерії класифікації прав інтелектуальної власності. 1.3. Управління інтелектуальною власністю в Україні: загальні положення. 1.4. Правові засади державного регулювання промислової власності в Україні. Набуття та зміст права промислової власності. 1.5. Законодавчі положення регулювання ІВ.	2
2	Тема 2. <i>Правова охорона об'єктів патентного права. Правова охорона засобів індивідуалізації учасників товарного обігу, їх товарів і послуг. Правова охорона об'єктів авторського права та суміжних прав</i> 2.1. Поняття та різновид засобів індивідуалізації, акти міжнародного права та національного законодавства у сфері охорони прав та засоби індивідуалізації учасників господарського обігу. 2.2. Поняття, ознаки, види торговельних марок. Реєстрація торговельної марки. Межі чинності охоронного документа на торговельну марку. 2.3. Правова охорона кваліфікованого зазначення походження товарів, комерційного найменування, комерційної таємниці (ноу-хау). 2.4. Загальна характеристика законодавства у сфері правової охорони авторського права та суміжних прав. 2.5. Припинення дії охоронних документів.	2
3	Тема 3 <i>Міжнародна правова охорона інтелектуальної власності. Захист прав інтелектуальної власності</i> 3.1. Міжнародно-правові засоби охорони інтелектуальної власності: поняття і принципи за Віденською конвенцією про право міжнародних договорів 1986 року. 3.2. Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ): функції, структура, напрями діяльності за Стокгольмською конвенцією про заснування ВОІВ 1967 року. Регіональні міжнародні організації з питань охорони інтелектуальної власності. 3.3. Адміністративна відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності. 3.4. Цивільна відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності. 3.5. Кримінальна відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності.	2
4	Тема 4. <i>Права та обов'язки власників охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності. Правова форма реалізації права на об'єкт інтелектуальної власності</i> 4.1. Права, що охороняються авторським правом. Обмеження авторського права. Вільне використання творів.	2

	4.2. Суміжні права, що охороняються авторським правом. Права та обов'язки учасників правовідносин, пов'язаних із суміжними правами. 4.3. Поняття авторського договору. Види авторських договорів. Істотні умови авторського договору. Вимоги до форми договору. 4.4. Поняття і види ліцензій на використання об'єкта права інтелектуальної власності. 4.5. Договір комерційної концесії (франчайзингу) як форма реалізації права на засоби індивідуалізації суб'єктів товарообігу: поняття, суб'єкти, форма та істотні умови договору	
--	---	--

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Система інтелектуальної власності (ІВ). Набуття та здійснення права на об'єкти ІВ. Економіка ІВ		
1	Тема 1. <i>Поняття ІВ, об'єкти та суб'єкти права ІВ. Система охорони інтелектуальної власності в Україні</i> 1.1. Історія становлення та розвитку правової охорони результатів інтелектуальної власності в Україні та світі. 1.2. Загальна характеристика основних теорій у сфері інтелектуальної власності. 1.3. Теорія виключних майнових прав. 1.4. Поняття та зміст інтелектуальної власності. Значення інтелектуальної власності. Поняття творчої діяльності. 1.5. Право інтелектуальної власності в об'єктивному та суб'єктивному розумінні. 1.6. Поняття, ознаки та сутність об'єктів інтелектуальної власності. Ознаки охороноспроможності об'єктів інтелектуальної власності. 1.7. Закони України як джерела права інтелектуальної власності: поняття та види. 1.8. Підзаконні нормативно-правові акти в системі джерел права інтелектуальної власності. 1.9. Види джерел права інтелектуальної власності. 1.10. Загальна характеристика міжнародно-правових актів про інтелектуальну власність.	9
2	Тема 2. <i>Правова охорона об'єктів патентного права. Правова охорона засобів індивідуалізації учасників товарного обігу, їх товарів і послуг. Правова охорона об'єктів авторського права та суміжних прав</i> 2.1. Поняття та ознаки промислової власності. Джерела права промислової власності та їх загальна характеристика. 2.2. Правові засади державного регулювання промислової власності в Україні. 2.3. Набуття та зміст права промислової власності. 2.4. Поняття та ознаки винаходу як об'єкта промислової власності. 2.5. Поняття та ознаки компонування інтегральної мікросхеми. Придатність компонування інтегральної мікросхеми для набуття права інтелектуальної власності на нього. 2.6. Правова природа засобів індивідуалізації товаровиробників. Поняття та ознаки товарного знаку. 2.7. Поняття та ознаки авторського права. Загальна характеристика джерел авторського права.	9

	2.8. Охороноздатність за авторським правом матеріалів, розміщених у мережі Інтернет. 2.9. Поняття та ознаки суміжних прав. Види суміжних прав. Суб'єкти та об'єкти суміжних прав. Виникнення суміжних прав. 2.10. Майнові права інтелектуальної власності на об'єкти суміжних прав. Використання виконання, фонограми, відеограми та передачі (програми) організації мовлення.	
3	Тема 3 <i>Міжнародна правова охорона інтелектуальної власності. Захист прав інтелектуальної власності</i> 3.1. Міжнародна охорона засобів індивідуалізації за умовами Угоди ТРІПС і Паризької конвенції 1883 року. 3.2. Загальні положення міжнародно-правової охорони інтелектуальної власності. 3.3. Міжнародно-правова охорона авторського права і суміжних прав. 3.4. Міжнародно-правова охорона об'єктів промислової власності. 3.5. Міжнародно-правові засоби охорони інтелектуальної власності: поняття і принципи за Віденською конвенцією про право міжнародних договорів 1986 року. 3.6. Поняття захисту прав на об'єкти права інтелектуальної власності. Відізнати поняття захисту від поняття охорони прав. 3.7. Система захисту прав у сфері інтелектуальної власності за чинним законодавством. Визначити поняття юрисдикційний і неюрисдикційний види захисту 3.8. Порухники авторських і суміжних прав. Дії, які відповідно Закону України «Про авторське право і суміжні права» вважаються порушенням авторського права і (або) суміжних прав і дають підстави для судового захисту. 3.9. Дії, що вчинені без дозволу власника патенту, які визнаються порушенням його прав. 3.10. Основні форми, засоби і способи захисту прав інтелектуальної власності.	9
4	Тема 4. <i>Права та обов'язки власників охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності. Правова форма реалізації права на об'єкт інтелектуальної власності</i> 4.1. Зміст виключного права власника охоронного документа на об'єкт промислової власності. 4.2. Права та обов'язки, що впливають з патенту на винахід, корисну модель, промисловий зразок. 4.3. Права та обов'язки, що впливають із реєстрації торговельної марки, кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на його використання. 4.4. Обмеження прав власника охоронного документа на об'єкт права інтелектуальної власності. 4.5. Права, що охороняються авторським правом. 4.6. Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності. 4.7. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності. 4.8. Договір комерційної концесії (франчайзингу) як форма реалізації права на засоби індивідуалізації суб'єктів товарообігу: поняття, суб'єкти, форма та істотні умови договору. 4.9. Договір лізингу, форми та види лізингових договорів.	9

8. Методи навчання

При вивченні курсу використовуються наступні методи навчання:

8.1. Аудиторні методи навчання:

8.1.1. Лекційні:

- ◆ конспектування лекцій;

8.1.2. Практичні:

- ◆ діагностування якості навчальної діяльності:
 - *за груповими завданнями самостійної підготовки:*
 - засвоєння знань лекційного матеріалу (експрес-контроль);
 - опрацювання питань самостійної підготовки;
 - *самостійна підготовка (виконання домашньої контрольної роботи):*
 - аналіз ключових понять термінологічного словника з курсу;
 - виконання індивідуальних завдань;
 - реферування наукових статей з проблематики курсу;
 - підготовка наукових робіт;
- ◆ проведення контрольних заходів (поточний, модульний, підсумковий контроль):
 - діагностичне тестування;
 - письмове опитування;
 - розв'язання типових задач/ситуаційних вправ;
 - рішення творчих завдань (нестандартних задач/ситуаційних вправ).
- ◆ поточне консультування з проблематики курсу.

8.2. Методи самостійної підготовки:

- ◆ опрацювання матеріалів з підготовки до лекційних занять;
- ◆ вивчення (опрацювання та конспектування) теоретичного навчального матеріалу для самостійної підготовки;
 - ◆ аналіз ключових понять термінологічного словника з курсу;
 - ◆ виконання індивідуальних завдань (аналітичних записок, оглядів, повідомлень, анотацій, аналізів, тематичних рефератів, розробка схем, моделей, структур тощо);
 - ◆ участь в діяльності наукових гуртків і проблемних науково-дослідних груп профільного спрямування;
 - ◆ участь у проведенні науково-дослідних робіт з проблематики курсу;
 - ◆ реферування наукових статей з проблематики курсу;
 - ◆ підготовка наукових робіт (доповідей, тез доповідей на конференцію, наукових статей, робіт на конкурс тощо);
 - ◆ участь у науково-практичних конференціях, олімпіадах, конкурсах тощо.
 - ◆ виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань/навчальних проектів;
 - ◆ опрацювання матеріалів з підготовки до проведення контрольних робіт:
 - тестових завдань;
 - контрольних питань;
 - типових задач/ ситуаційних вправ;
 - творчих завдань (нестандартних задач/ситуаційних вправ).

9. Методи контролю

9.1. Контроль успішності та якості навчання здійснюється за допомогою рейтингової системи оцінювання, яка передбачає наступні контрольні заходи:

- поточний контроль (за темами);
- модульний (рубіжний) контроль (за модулями – одним чи кількома змістовними модулями (2 модульних контролі з дисципліни);
- підсумковий (семестровий) контроль (за навчальним курсом).
- ◆ Навчальні досягнення курсанта оцінюються за 100-бальною шкалою успішності на основі рівномірного розподілу балів за видами виконуваних робіт згідно зі структурою

залікових модулів навчальної діяльності за змістовними модулями курсу – модульно-заліковим планом (11а – для денної форми навчання, 11б – для заочної форми навчання).

9.2. Поточний контроль успішності навчання (за темами) здійснюється за всіма елементами залікових модулів (видами навчальної роботи), проводиться на практичних заняттях з відповідних тем дисципліни і передбачає виконання поточної контрольної роботи і діагностування якості навчальної діяльності за видами самостійної підготовки: контроль засвоєння знань за лекційним модулем і модулем самостійної роботи та перевірку домашньої індивідуально-творчої контрольної роботи за індивідуальним і науковим модулями навчальної діяльності курсанта/слухача.

♦ **Поточна оцінка успішності навчання** (за темами) визначається за 100-бальною шкалою як сума балів за виконання контрольних завдань для поточного контролю успішності (поточної контрольної роботи) – 40 балів і результатів діагностування якості самостійної підготовки – 60 балів (контроль знань за темою – 20 балів і домашня індивідуально-творча контрольна робота – 40 балів).

♦ Оцінка успішності навчання за змістовими модулями визначається за 100-бальною шкалою як середня поточних оцінок успішності навчання за темами, які складають даний змістовий модуль.

♦ Акумуляована модульна оцінка успішності навчання (бальна оцінка за модуль, за яким проводиться модульний контроль) визначається за 100-бальною шкалою як середня оцінок успішності навчання за змістовими модулями, які складають даний модуль/середня поточних оцінок успішності навчання за темами модуля.

♦ У випадку, якщо акумуляована модульна оцінка успішності навчання складає не менше 60% (60 балів), відповідний модуль за бажанням курсанта може бути зарахований автоматично, без проведення модульного контролю. В іншому випадку проводиться модульний контроль.

9.3. Підсумковий контроль успішності навчання (за курсом) проводиться на спеціально визначених практичних заняттях або організується іншим чином і передбачає проведення підсумкової контрольної роботи з урахуванням акумуляованої підсумкової оцінки успішності навчання.

♦ Контрольна підсумкова оцінка успішності навчання (за результатами проведення підсумкового контролю) визначається за 100-бальною шкалою як сума балів за виконання контрольних завдань для підсумкового контролю – 40 балів і 60% акумуляованої підсумкової оцінки успішності навчання – 60 балів.

♦ Залікова **підсумкова оцінка успішності навчання** визначається за 100-бальною шкалою як краща (з більшою кількістю балів) з акумуляованої чи контрольної підсумкових оцінок успішності навчання.

10. Розподіл балів, які отримують курсанти

10а) денна форма навчання

	Теми	Залікові модулі (ЗкМ) за видами робіт та розподіл балів, що присвоюються курсантам/слухачами					
		Аудиторна робота		Самостійна підготовка (СРС)			
		ЗкМ1	ЗкМ2	ЗкМ3	ЗкМ4	ЗкМ5	
		Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальн а робота	Наукова робота	

Змістові модулі (ЗМ)												
Експрес-контроль знань лекційного матеріалу												
Поточне діагностичне тестування												
Поточне письмове опитування												
Розв'язання типових задач/ситуаційних вправ												
Опрацювання питань самостійної підготовки												
Виконання творчих завдань (задач/вправ)												
Термінологічний аналіз ключових понять												
Виконання індивідуальних завдань												
Реферування наукових статей/виконання ІНДЗ												
Підготовка наукової роботи/виконання ІНДЗ												
за темами, модулями та загальнанавчальної діяльності курсанта Сума балів за видами												
ЗМ1	T1	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100
	T2	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100
	T3	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100
	T4	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100
Середня к-ть балів за модулем 1		10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100
Підсумковий контроль												

10б) заочна форма навчання

Модулі		Залікові модулі (ЗкМ) за видами робіт та розподіл балів, що присвоюються слухачам			Сума балів
		Аудиторна робота		Самостійна підготовка (СРС)	
		ЗкМ1	ЗкМ2	ЗкМ3, ЗкМ4, ЗкМ5	
		Лекційні заняття	Практичні заняття	Виконання модульної контрольної роботи	

	Змістові модулі, теми							
		Оцінювання лекцій (відвідування, конспектування, активність, мислення, засвоєння)	Оцінювання практичних занять (відвідування, записування, засвоєння)	Письмове опитування	Діагностичне тестування	Розв'язання типових задач/ситуаційних вправ	Виконання творчих завдань (задач/вправ)	за видами навчальної діяльності слухача заочної форми навчання
1	1 (1-4)	10	10	20	20	20	20	1000
Всього балів		10	10	20	20	20	20	100
Підсумковий контроль								

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	A	відмінно	зараховано
82 - 89	B	добре	
75 - 81	C		
68 - 74	D	задовільно	
60 - 67	E		
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

11.1. Опорний конспект лекцій та матеріали для самостійної підготовки з дисципліни.

11.2. Електронний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни, які містять

- навчальну і робочу програми дисципліни,
- завдання для експрес-контролю якості засвоєння знань,
- термінологічний словник ключових понять з курсу,
- перелік індивідуальних завдань,
- тематику навчальних науково-дослідних проектів
- комплекти контрольних питань, тестових завдань, типових задач і творчих завдань з дисципліни.

11.3. Комп'ютерні програми:

- текстовий процесор MS Word;
- табличний процесор MS Excel;
- пакет демонстраційної графіки MS Power Point;
- Web-браузери Internet Explorer, Mozilla Firefox, Opera;
- універсальна система перевірки знань "Конструктор тестів".

12. Рекомендована література

Базова

12.1. Нормативно-правова література

12.1.1. Загальнодержавні нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996 р. – № 30. – Ст. 141.

2. Договір про патентне право (PLT) від 1 червня 2000 року. Міжнародний союз патентної кооперації // Офіційний вісник України. – 2004. – № 12. – ст. 793.

3. Договір про патентну кооперацію від 19 червня 1970 року (PCT) від 19 червня 1970 року. Міжнародний союз патентної кооперації // Зібрання чинних міжнародних договорів України. – 1990. – № 1. – ст. 366.

4. Конвенція про заснування Всесвітньої організації інтелектуальної власності від 14 липня 1967 року // Зібрання чинних міжнародних договорів України.

5. Конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їхніх фонограм. Прийнято Організацією об'єднаних націй 29 жовтня 1971 року // Зібрання чинних міжнародних договорів України.

6. Конвенція про розповсюдження несучих програми сигналів, що передаються через супутники. Прийнято Організацією об'єднаних націй 21 травня 1974 року // Зібрання чинних міжнародних договорів України.

7. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року № 436-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18. – ст. 144.

8. Цивільний Кодекс України від 16 січня 2003 р. №435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №40. – Ст. 356.

9. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23 грудня 1993 року № 3792-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 13. – ст. 64.

10. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 7 червня 1996 року № 236/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 36. – ст. 164.

11. Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування: Закон України від 17 січня 2002 року № 2953-ІІІ // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 17. – ст. 121.

12. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України від 15 грудня 1993

року № 3689-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 7. – ст. 36.

13. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України від 15 грудня 1993 року № 3687-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 7. – ст. 32.

14. Про охорону прав на промислові зразки: Закон України від 15 грудня 1993 року № 3688-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 7. – ст. 34.

15. Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних: Закон України від 23 березня 2000 року № 1587-III // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 24. – ст. 183.

16. Про зміни у структурі центральних органів виконавчої влади: указ Президента України від 15 грудня 1999 року № 1573/99 // Офіційний вісник України. – 1999. – № 50.

17. Мінімальні ставки винагороди (роялті) за використання об'єктів авторського права і суміжних прав: затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 18 січня 2003 року № 72 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 4. – ст. 129.

18. Положення про державне посвідчення на право розповсюдження і демонстрування фільмів: затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 28 березня 2001 року № 294 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 13. – ст. 554.

19. Порядок виробництва, зберігання, видачі контрольних марок та маркування примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних: затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 13 жовтня 2000 року № 1555 // Офіційний вісник України. – 2000. – № 42. – ст. 1792.

20. Порядок легалізації комп'ютерних програм в органах виконавчої влади: затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 4 березня 2004 року № 253 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 10. – ст. 586.

21. Порядок сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності: затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2004 року № 1716 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 51. – ст. 3354.

22. Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір: постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 року № 1756 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 52. – ст. 2369.

23. Про утворення Державного департаменту інтелектуальної власності: постанова Кабінету Міністрів України від 4 квітня 2000 року № 601 // Офіційний вісник України. – 2000. – № 14. – ст. 568.

24. Положення про Державний департамент інтелектуальної власності: затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 20 червня 2000 року № 997 // Офіційний вісник України. – 2000. – № 25. – ст. 1060.

25. Розмір відрахувань виробниками та імпортерами обладнання і матеріальних носіїв, із застосуванням яких у домашніх умовах можна здійснити відтворення творів і виконань, зафіксованих у фонограмах і (або) відеограмах: затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 27 червня 2003 року № 992 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 27. – ст. 1329.

26. Розмір, порядок та умови виплати винагороди (роялті) за комерційне використання опублікованих з комерційною метою фонограм, відеограм, їх примірників та зафіксованих у них виконань: затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 18 січня 2003 року № 71 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 4. – ст. 128.

27. Про державне мито: декрет Кабінету Міністрів України від 21 січня 1993 року № 7-93 // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 13. – ст. 113.

28. Інструкція про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на промисловий зразок та видачу ліцензії на використання промислового зразка: затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 3 серпня 2001 року № 574 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 34. – ст. 1613.

29. Інструкція про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на винахід (корисну модель) та видачу ліцензії на використання винаходу (корисної моделі): затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 16 липня 2001 року № 521 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 31. – ст. 1438.

30. Інструкція про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстрів відомостей про передачу права власності на знак для товарів і послуг табережня 2004 року № 253 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 10. – ст. 586.

31. Порядок сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності: затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2004 року № 1716 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 51. – ст. 3354.

32. Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір: постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 року № 1756 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 52. – ст. 2369.

33. Про утворення Державного департаменту інтелектуальної власності: постанова Кабінету Міністрів України від 4 квітня 2000 року № 601 // Офіційний вісник України. – 2000. – № 14. – ст. 568.

34. Положення про Державний департамент інтелектуальної власності: затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 20 червня 2000 року № 997 // Офіційний вісник України. – 2000. – № 25. – ст. 1060.

35. Розмір відрахувань виробниками та імпортерами обладнання і матеріальних носіїв, із застосуванням яких у домашніх умовах можна здійснити відтворення творів і виконань, зафіксованих у фонограмах і (або) відеограмах: затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 27 червня 2003 року № 992 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 27. – ст. 1329.

36. Розмір, порядок та умови виплати винагороди (роялті) за комерційне використання опублікованих з комерційною метою фонограм, відеограм, їх примірників та зафіксованих у них виконань: затвердження постановою Кабінету Міністрів України від 18 січня 2003 року № 71 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 4. – ст. 128.

37. Про державне мито: декрет Кабінету Міністрів України від 21 січня 1993 року № 7-93 // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 13. – ст. 113.

38. Інструкція про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на промисловий зразок та видачу ліцензії на використання промислового зразка: затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 3 серпня 2001 року № 574 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 34. – ст. 1613.

39. Інструкція про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на винахід (корисну модель) та видачу ліцензії на використання винаходу (корисної моделі): затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 16 липня 2001 року № 521 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 31. – ст. 1438.

40. Інструкція про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстрів відомостей про передачу права власності на знак для товарів і послуг та 22 січня 2001 року № 22 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 9. – ст. 386.

41. Правила розгляду заявки на винахід та заявки на корисну модель: затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 15 березня 2002 року № 197 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 16. – ст. 887.

42. Правила розгляду заявки на промисловий зразок: затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 18 березня 2002 року № 198 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 14. – ст. 773.

43. Правила складання та подання заявки на промисловий зразок: затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 18 лютого 2002 року № 110 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 11. – ст. 531.

44. Регламент Апеляційної палати Державного департаменту інтелектуальної власності: затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України 15 вересня 2003 № 622 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 40. – ст. 2148.

45. Правила складання і подання заявки на видачу свідоцтва України на знак для товарів і послуг: затверджено Наказом Державного патентного відомства України від 20 серпня 1997 року № 72 // Офіційний вісник України. – 1997. – № 39.

13.1.2. Нормативно-правові акти

13.1.2.1. Міжнародні нормативно-правові акти

1. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів. Прийнято Всесвітньою організацією інтелектуальної власності 24 липня 1971 року // Зібрання чинних міжнародних договорів України. – 2006. – № 5. – ст. 1247.
2. Будапештський договір про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів з метою патентної процедури. Прийнято Організацією об'єднаних націй 28 квітня 1977 року // Зібрання чинних міжнародних договорів України.
3. Віденська угода про заснування Міжнародної класифікації зображувальних елементів знаків. Прийнято Організацією об'єднаних націй 12 червня 1973 року // Офіційний вісник України. – 2009. – № 17. – ст. 510.
4. Всесвітня конвенція про авторське право. Прийнято Організацією об'єднаних націй з питань освіти, науки та культури 24 липня 1971 року // Зібрання чинних міжнародних договорів України.
5. Женевський акт Гаазької угоди про міжнародну реєстрацію промислових зразків. Прийнято Організацією об'єднаних націй з питань освіти, науки та культури 2 липня 1999 року // Зібрання чинних міжнародних договорів України.
6. Договір про закони щодо товарних знаків. Прийнято Організацією об'єднаних націй 27 жовтня 1994 року // Зібрання чинних міжнародних договорів України.
7. Лісабонська угода про захист зазначень місця походження виробів та їх міжнародної реєстрації. Прийнято Організацією об'єднаних націй 31 жовтня 1958 року // Зібрання чинних міжнародних договорів України.
8. Локарнська угода про заснування Міжнародної класифікації промислових зразків. Прийнято Організацією об'єднаних націй 8 жовтня 1968 року // Зібрання чинних міжнародних договорів України // Офіційний вісник України. – 2009. – № 80. – ст. 2730.
9. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків від 14 квітня 1891 року // Зібрання чинних міжнародних договорів України.
10. Мадридська угода про санкції за неправдиві та неправильні позначення походження виробів. Прийнято Організацією об'єднаних націй 14 квітня 1891 року // Зібрання чинних міжнародних договорів України.
11. Міжнародна конвенція з охорони нових сортів рослин. Прийнято Організацією об'єднаних націй 2 грудня 1961 року // Офіційний вісник України. – 2006. – № 34. – ст. 2418.
12. Міжнародна конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення Прийнята Всесвітньою організацією інтелектуальної власності від 26 жовтня 1961 року // Зібрання чинних міжнародних договорів України.
13. Найробський договір про охорону Олімпійського символу. Прийнято Організацією об'єднаних націй 26 вересня 1981 року // Зібрання чинних міжнародних договорів України.
14. Ніццька угода про Міжнародну класифікацію товарів і послуг для реєстрації знаків від 15 червня 1957 р., переглянута в Стокгольмі 14 липня 1967 р. і в Женеві 13 травня 1977 р. і змінена 28 вересня 1979 р. Прийнято Організацією об'єднаних націй 15 червня 1957 року // Зібрання чинних міжнародних договорів України.
15. Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20 березня 1883 року. Прийнято Лігою Націй 20 березня 1883 року // Зібрання чинних міжнародних договорів України. – 1990. – №1. – 320 с.
16. Протокол до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків, прийнятий в Мадриді 28 червня 1989 р. Організацією об'єднаних націй // Зібрання чинних міжнародних договорів України.
17. Сінгапурський договір про право товарних знаків. Прийнято Організацією об'єднаних націй 27 березня 2006 року // Офіційний вісник України. – 2009. – № 32.
18. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (TRIPS) (прийнято Світовою організацією торгівлі 15 квітня 1994 року).

13.2. Базова навчально-методична література

1. Варфоломеева Ю. А. Интеллектуальная собственность в условиях инновационного

развития: Моногр. — М.: Ось-89, 2011. — 144 с.

2. Гражданское право: В 2 т. Т. II. Полутом 1: Учебник /Отв. ред. проф. Е. А. Суханов — 2-е изд., перераб. и доп. — М.: БЕК, 2010. — 704 с.

3. Гришаев С. П. Интеллектуальная собственность: Учеб. пособие. — М.: Юность, 2009. — 238 с.

4. Дзера І. О. Цивільно-правові засоби захисту права власності в Україні. — К.: Юрінком Інтер, 2011. — 256 с.

5. Довгерт А. С. Байбарза В. І. Охорона авторських прав. — К., 2010. — 48 с.

6. Дробязко В. С., Дробязко Р. В. Право інтелектуальної власності: Навч. посіб. — К.: Юрінком Інтер, 2009. — 512 с.

7. Охорона інтелектуальної власності в Україні / С. О. Довгий, В. О. Жаров, В. О. Зайчук та ін. — К.: Форум, 2009. — 320 с.

8. Панкеев И. А. Авторское право: Курс лекций. — М.: ВК, 2009. — 270 с.

9. Підпригора О. А., Підпригора О. О. Право інтелектуальної власності України: Навч. посіб. для студ. юрид. вузів і фактів. — К.: Юрінком Інтер, 2008. — 336 с.

10. Право інтелектуальної власності в Україні: Підручник / За ред. О. А. Підпригори. — К., 2009.

11. Цивільне право України: Підручник: У 2 кн. / Д. В. Боброва, О. В. Дзера, А. С. Довгерт та ін.; За ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової. — К.: Юрінком Інтер, 2009. — Кн. 2 — 784 с.

12. Цивільний кодекс України: Коментар / За заг. ред. Є. О. Харитонова, О. М. Калітенко. — Одеса, 2003. — 856 с.

13. Цивільний кодекс України: Наук.-практ. коментар: У 2 ч. / За заг. ред. Я. М. Шевченко. — К.: Ін Юре, 2009. — Ч.2. — 896 с.

14. Абельдяев Л. С., Лагутин А. Ф. Защита прав изобретателей и рационализаторов. — М.: Юрид. лит., 2011.

15. Авторское право и смежные права / Авт. аналит. текста и сост. И. В. Попова; Под ред. Чигира В. Ф. — Минск: Амалфея, 2009 — 44 8 с.

16. Азбука авторского права: Пер. с англ. — М.: ЮНЕСКО, 2007. — 232 с.

Допоміжна

13.3. Допоміжна навчально-методична література

1. Азимов Ч. Н. Договорные отношения в области научно-технического прогресса.— Харьков, 2010. — 136 с.

10. Боденхзаузен Г. Парижская конвенция по охране промышленной собственности: комментарий. — М., 2011.

11. Дворянкин О. А. Защита авторских и смежных прав. Ответственность за их нарушение. Уголовно-правовой аспект / Предисл. Э. П. Гаврилова. — М.: Весь мир, 2011. — 464 с.

12. Дрішлюк А. І. Агентський договір: цивільно-правовий аспект: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. — Одеса, 2010.

13. Жуков В. И. Правовая охрана объектов научно-технического творчества: Учеб. пособие. — Харьков 2011.

14. Загороднюк А. Н. Міжнародний захист авторського права.— К., 2009. — 152 с.

15. Интеллектуальная собственность в Украине: правовые основы и практика. — К., 2009. — Т. 1. Право интеллектуальной собственности.

17. Кузнецов М. Н. Охрана результатов творческой деятельности в международном частном праве. — М., 2008.

18. Ланцик Д. Авторское право и смежные права: Пер. с фр. — М.: ЮНЕСКО, 2010. — 788 с.

19. Линет Оуэн. Приобретение и продажа авторских прав на литературные произведения. — М.: Статут, 2011. — 216 с.

20. Матвеев Ю. Г. Международная охрана авторских прав. — М., 2010

21. Международное сотрудничество в области охраны промышленной собственности. — М.: ВНИИПИ, 2009.
22. Право интеллектуальной собственности: Конспект лекций в схемах /Ред.-изг. Д. И. Платонов. — М.: Приор, 2009. -114 с.
23. Селіванов М. В. Захист права на комп'ютерні програми (авторсько-правовий аспект): Дис. ... канд. юрид. наук. — Х., 2010.
24. Закон України “Про географічні назви” від 31.05.05 № 2604-IV.
25. Чобіт О. А. “Ноу-хау” та договір на його передачу: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук. — Х., 1994.
26. Калятин В. О. Интеллектуальная собственность (Исключительные права): Учебник для вузов. — М.: НОРМА; ИНФРА-М., 2010. — 480 с.
26. Шишка Р. Б. Правова охорона інтелектуальної власності: авторсько-правовий аспект. —Х., 2011. — 354 с.
27. Яркіна Н. Є. Суміжні права в авторському праві: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук. — Х., 2010.
28. Інструкція щодо підготовки опису до патенту на винахід (корисну модель) до публікації від 17.11.94 № 132: Зареєстровано Мін'юстом України від 27.12.94 № 319/529.
29. Андросук Г. К., Работягова Л. І. Патентне право: правова охорона винаходів. Навч. посіб. — К.: МАУП, 2009.
30. Сергеев А. П. Право интеллектуальной собственности в Российской федерации: Учебник. 2-е изд., перераб. и доп. — М.:Проспект, 2009. — 752 с.
31. Базилевич В.Д. Інтелектуальна власність: підручник /В.Д. Базилевич. - 2 вид., стер. - К. : Знання, 2008. - 431 с.
32. Бошицький Ю.Л. Право інтелектуальної власності: навч. посіб. для студ. виш. навч. закл. / Ю.Л. Башицький. - К.: Логос, 2010. - 488 с.
33. Вачевський В.М. Соціально-економічні аспекти використання інтелектуальної власності в сучасних умовах. Теорія і практика : навч. посіб. / В.М. Вачевський. - К. : ЦУЛ, 2012.
34. Дахно І.І. Право інтелектуальної власності: навч. посіб. /І.І. Дахно. - 2-ге вид. - К. : Центр навч. л-ри, 2009.
35. Довгий С.О. Охорона інтелектуальної власності в Україні /С.О. Довгий, В.О. Жаров, В.О. Зайчук [та ін.] -К. : Форум, 2010. -319 с.
36. Дробов'язко В.С. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. /В.С. Дробов'язко, Р.В. Дробов'язко. - К.: Юрінком Інтер, 2009. -512 с.
37. Антимонов Б. С., Флейшиц Е. А. Изобретательское право. — М.: Юриздат, 2010. — 228 с.
38. Бакай І. М., Костицький В. В. Захист авторських і суміжних прав. — К., 2009. — 52 с.
- 13.4. Статті у фахових наукових виданнях**
39. Блага І. Обмеження права власності (з історії проблеми) // Право України. — 2000. — № 1. — С. 121–124.
40. Бошицький Ю.Л. Перспективи розвитку патентного законодавства в Україні (стаття) // Економіка України.- 1991.- №12. — с. 25-32.
41. Бошицький Ю.Л. Концептуальні аспекти сприяння розвитку інтелектуальної власності нації (стаття) //Інтелектуальна власність в Україні: проблеми теорії і практики / Збірн. наук. праць, К.- Ін-т держави і права ім.В.М.Корецького НАНУ.-2002 р.- С.13-40.
42. Потехіна В. Використання міжнародного досвіду для становлення національного законодавства України у сфері охорони комп'ютерних програм в умовах глобалізації // Матеріали виступів міжнародної науково-практичної конференції «Правова охорона комп'ютерних програм. Концепція нового закону щодо охорони прав на комп'ютерні програми», Київ, 2004.
43. Потехіна В. Захист прав інтелектуальної власності в умовах глобалізації у зовнішній політиці США // Інтелектуальна власність. — 2004. - № 4.
44. Потехіна В. Економічний аналіз авторського права з метою визначення оптимального рівня його охорони // Збірник наукових праць Інституту світової економіки і

міжнародних відносин НАН України. – 2004. - № 42.

43. Шевченко Я.М. Право інтелектуальної власності у системі цивільного законодавства України / Я.М.Шевченко // Університетські наукові записки, 2012. - № 3 (15). - С. 49-51.

14. Інформаційні ресурси

14.1. Перелік основних сайтів в глобальній мережі Internet

14.1.1. Нормативно-правова інформація

1. Верховна рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://portal.rada.gov.ua/>. – Останній доступ : 2012.
2. Електронна бібліотека стандартів і нормативів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.e-gost.org.ua>. – Останній доступ : 2012.
3. Інформаційний портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://liga.net>. – Останній доступ : 2012.
4. Інформаційний канал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://subscribe.ru>. – Останній доступ : 2012.
5. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.me.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.
6. Міністерство інфраструктури України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mtu.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.
7. Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mon.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.
8. Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.
9. Національний банк України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.
10. Національний інститут стратегічних досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.
11. Новини [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://news.meta.ua>, <http://elvisti.com>. – Останній доступ : 2012.
12. Офіційний вісник України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ovu.com.ua>. – Останній доступ : 2012.
13. Правова бібліотека України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.uapravo.net>. – Останній доступ : 2012.
14. Президент України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.president.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.
15. Професійна юридична система [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua>. – Останній доступ : 2012.
16. Урядовий портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.
17. <http://svstudio.ua/>
18. <http://www.expert-systems.com>
19. <http://www.projectexpert.com.ua>
20. <http://www.statist.spros.ua/mebel/12> Статистические исследования. Социологические опросы. Изучение спроса на товары и услуги.
21. <http://www.nbuv.gov.ua/articles/2006/06knebp.html> Інформаційне забезпечення підготовки бізнес-плану / М.Ю. Куденко та ін. // Вісн. Міжнар. Слов'ян. ун-ту. Сер. Екон. науки. - 2009. - 9, N 1. - С. 68-71.

14.1.2. Інформація про підприємства

22. Єдиний інформаційний масив даних про емітентів цінних паперів : Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.smida.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.

23. Каталог підприємств України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.com.ua>, <http://yellow.com.ua>. – Останній доступ : 2012.
24. Каталог підприємств м. Кіровограда [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.biz.kr.ua>. – Останній доступ : 2012.
25. Каталог підприємств та послуг м. Києва [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.vbbg.com.ua>. – Останній доступ : 2012.

14.1.3. Віртуальні бібліотеки

26. Бібліотеки рефератів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ref.a.ua>, <http://referaty.com.ua>, <http://refsmarket.com.ua>, <http://www.ukrreferat.com>, <http://www.referatcentral.org.ua>, <http://www.5ballov.qip.ru>, <http://www.bankreferatov.ru>. – Останній доступ : 2012.
27. Віртуальні бібліотеки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bookz.com.ua>, <http://www.e-lib.info>, <http://www.lib.ua-ru.net>, <http://www.erudition.ru>, <http://lib.meta.ua>, <http://studentam.kiev.ua>. – Останній доступ : 2012.
28. Державна архівна служба України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.archives.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.
29. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.
30. Національна парламентська бібліотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nplu.org>. – Останній доступ : 2012.
31. Наукова бібліотека "Буковина" (економіка, менеджмент, маркетинг, фінанси, право, облік і аудит) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.buklib.net>. – Останній доступ : 2012.
32. Російська вільна енциклопедія „Вікіпедія” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ru.wikipedia.org>. – Останній доступ : 2012.
33. Словники та енциклопедії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dic.academic.ru>. – Останній доступ : 2012.
34. Українська вільна енциклопедія „Вікіпедія” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uk.wikipedia.org>. – Останній доступ : 2012.